

ธำรงอยู่ คู่ ม.บูรพา

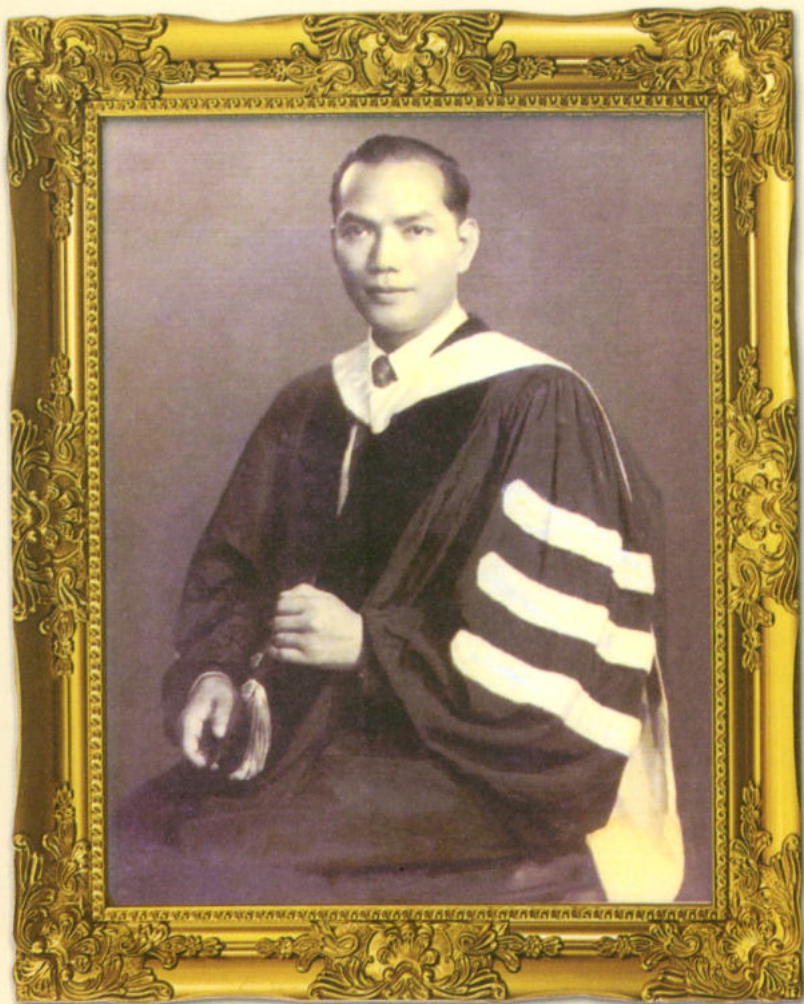

หอประชุม ธำรง บัวศรี

ฉลอง ๑๐๐ ปี ชำตกาล
ศาสตราจารย์ ดร.ธำรง บัวศรี

วันศุกร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

ณ มหาวิทยาลัยบูรพา

ศาสตราจารย์ ดร. ชำรง ขำศรี ป.ช., ป.ม.

เรียงถ้อยร้อยคำรำลึก

ประธานมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.อำรง บัวศรี

ในการที่มหาวิทยาลัยบูรพา ได้กรุณาจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาลของศาสตราจารย์ ดร. อำรง บัวศรี ผู้บริหารคนแรกของมหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งเมื่อ ๖๔ ปีก่อนนั้น ยังเป็นเพียงสถาบันอุดมศึกษาระดับวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ที่ได้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติบูรพาจารย์คนแรกที่ลงมือบุกป่าฝ่าผืนถางบริเวณเพื่อสร้างกลุ่มอาคารที่เคยเป็นตึกอำนวยการหลังแรก หอพัก โรงอาหารมุ่งหลังจากจากสี่ปีเต็ม ๆ ที่ท่านหลังหยาดเหงื่อลงบนพื้นทราย ทุ่มเหงื่อทั้งกำลังกาย พลังสมอง สร้างรากฐานของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ร่วมกับบรรดาคณาจารย์รุ่นบุกเบิก โดยแรงศรัทธาและมุ่งอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสถาบันการศึกษาแห่งนี้ให้ก้าวหน้าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงดีเด่นของประเทศและภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ผลิตดับันจิตที่มีคุณภาพยอดเยี่ยมในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อออกไปรับใช้สังคมประเทศชาติ

ศาสตราจารย์ ดร. อำรง บัวศรี ได้เขียนไว้ในบทความของท่านว่า ท่านมีความฝันอย่างแรงกล้าที่จะมุ่งสร้างลูกศิษย์ให้เป็นคนดี และคนเก่งมีความสามารถ อยากรู้ให้ลูกศิษย์เป็นคนแกร่ง มีมานะอดทน ซื่อสัตย์ รักหมั่นคณะ มีอุดมการณ์ ท่านเคยกล่าวว่า ท่านเองก็จะพยายามทำแต่สิ่งที่ดีงามเป็นครูที่ดีเพื่อให้ลูกศิษย์เห็นเป็นตัวอย่าง แม้จะเหนื่อยแสนเหนื่อยก็ไม่เคยบิรปากแสดงความอ่อนแอให้ใครเห็น ตลอดเวลาที่อยู่ที่บางแสนท่านจะเป็นคนที่ตื่นเช้าที่สุด และจะไม่เข้านอนจนกว่าทุกสิ่งทุกอย่างในสถาบันจะอยู่ในสภาพเรียบร้อย สิ่งเหล่านี้ทำให้ศิษย์ของท่านมีศรัทธาและภูมิใจในตัวท่านตลอดมา

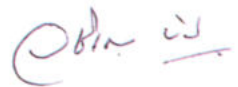
การที่มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจัดงานรำลึกถึงคุณูปการของศาสตราจารย์ ดร. อำรง บัวศรี ที่มีต่อมหาวิทยาลัย นับว่าเป็นความงดงามของการที่มหาวิทยาลัยเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตามจารีตของสังคมไทยที่พึงแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และยกย่องให้ปรากฏแก่สาธารณชนเพื่อเป็นแบบอย่างให้เยาวชนได้เรียนรู้ความเป็นมาของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ได้รับรู้ถึงความเสียสละทุ่มเทของคนเก่า ๆ ที่ร่วมกันสร้างรากฐานของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นการสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นหลังสืบสานวัฒนธรรมการยกย่องคนดีให้เป็นเยี่ยงอย่างในการปฏิบัติตนเพื่อความก้าวหน้า

ด้วยคุณงามความดีของท่านอาจารย์อำรงที่มีต่อสถาบันและลูกศิษย์ คณะลูกศิษย์จึงร่วมใจกันรวบรวมเงินบริจาคมาก่อตั้งมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร. อำรง บัวศรี ขึ้นในปี พ.ศ.

๒๕๒๔ ปัจจุบันมูลนิธิมีเงินฝากอยู่ประมาณเกือบสองล้านบาท มูลนิธินี้ได้มอบทุนการศึกษาให้แก่ นิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพาต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี โดยมีพิธีมอบทุนการศึกษาในวันสถาปนามหาวิทยาลัยบูรพา คือวันที่ ๘ กรกฎาคม ณ หอประชุมธำรง บัวศรี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้วันที่ ๑๑ ตุลาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของท่าน เป็น “วันธำรง บัวศรี” เพื่อระลึกถึงพระคุณของท่าน ท่านอธิการบดีและคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และนิสิตตลอดจนศิษย์เก่าจะมาร่วมงานในพิธีการระบุปั้นของท่านอาจารย์ที่สถิตย์อยู่ภายในอาคาร “หอประชุม ธำรง บัวศรี” ซึ่งทางมหาวิทยาลัยบูรพาได้ให้เกียรติใช้นามของท่านเป็นชื่ออาคารหอประชุมมหาวิทยาลัยอันสง่างาม ที่ซึ่งบัณฑิตนับหมื่นนับแสนคนที่ประสบความสำเร็จ จะเข้ามาร่วมในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรอันโอฬาร และศักดิ์สิทธิ์ในทุก ๆ ปี ท่านอาจารย์ ปลื้มปิติที่ได้รับเกียรติอันสูงสุดเป็นรางวัลชีวิตที่ท่านรู้สึกตรึงตราไว้ในใจตลอดชีวิตในบั้นปลาย

ดิฉันขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณท่านอธิการบดี คณะผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ตลอดจนศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันที่ได้แสดงมุทิตาจิตต่อท่านอาจารย์ธำรงมาตลอดเวลาอันยาวนานกว่า ๖๐ ปีที่ผ่านมา ทุกครั้งที่ดิฉันจัดงานฉลองอายุครบ ๖๐ ปี ๗๒ ปี ๘๐ ปี ๘๔ ปี และ ๘๘ ปี ให้ท่านอาจารย์ พวกท่านก็กรุณามาในงานกันอย่างคับคั่ง ทำให้ท่านชื่นใจปิติว่า ท่านไม่ได้ถูกลืมไปตามกาลเวลา เมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่ ท่านอธิการบดีและคณะอาจารย์ก็กรุณามาเยี่ยมเยียนในวาระต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ท่านอาจารย์มีความสุขมากที่ได้พูดคุยกันถึงเรื่องของมหาวิทยาลัยและความก้าวหน้าในแต่ละปี แม้เมื่อท่านจากไปเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ดิฉันผู้ซึ่งเป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์ของท่านอาจารย์ก็ยังได้รับความเมตตาจากท่านอธิการบดีและคณะที่มาเยือนในโอกาสต่าง ๆ ตลอดมา ดิฉันและลูกสาวซึ่งในความผูกพันที่พวกท่านมีต่อท่านอาจารย์ธำรงตลอดระยะเวลาอันยาวนานเป็นอย่างสูง จึงขอพวาราณาตัวว่าจะสนับสนุนนิสิตของมหาวิทยาลัย โดยการมอบทุนให้เป็นการต่อเนื่องตลอดไป สำหรับวันสำคัญอันเป็นการฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาลของท่านอาจารย์ธำรงในครั้งนี้ ดิฉันขอบริจาคเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นทุนการศึกษา ๑๐๐ ทุน ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ให้แก่นิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพาผ่านมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.ธำรง บัวศรี โดยมอบทุนเป็นรายปีอย่างที่เคยทำใน “วันธำรง บัวศรี” อันเป็นวันประเพณีสืบเนื่องอยู่แล้ว

สุดท้ายนี้ดิฉันขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ปกป้องคุ้มครองทุกท่านให้มีสุขภาพดีอายุยืนได้พบแต่สิ่งอันเป็นมงคลดีงามในชีวิต และขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาร่วมรำลึกถึงท่านศาสตราจารย์ ดร. ธำรง บัวศรี ในวันฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาลของท่านในวันนี้ ด้วยความระลึกถึงและความผูกพันตลอดกาลเวลาอันยาวนาน ดิฉันมั่นใจว่าท่านอาจารย์รับรู้ได้โดยญาณวิถีด้วยความปลื้มปิติและจะ “ธำรงอยู่คู่ ม. บูรพา” ไปอีกนานแสนนาน

๑๑ ต.ค. ๒๕๖๒

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

ขอประกาศเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ ดร. อารม บัวศรี

ผู้บริหารคนแรก ของมหาวิทยาลัย

ผู้สร้างคุณประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยอย่างสืบเนื่องตลอดมา

ขอจงมีความสุขสวัสดิ์เกษมสุข

ไว้ไว้เบื้องไปในโอกาสวันสถาปนามหาวิทยาลัย ครบรอบ๓๐ปี

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๘

ประวัติและผลงาน

ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี

ศาสตราจารย์ ดร.ธำรง บัวศรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๖๒ ที่
จังหวัดยะลา เป็นบุตรของ ขุนสารีรัฐวินิจ (จ่าบุญ บัวศรี) และคุณแม่คำปิ่น บัวศรี
มีพี่น้องจำนวน ๓ คน คือ

๑. นายไฉยง บัวศรี (ถึงแก่กรรม)
๒. นายธำรง บัวศรี
๓. คุณหญิงพูนศรี ถมั่งรักษ์สัตว์ (ถึงแก่กรรม)

สมรสกับ นางสาวชิรญา ชินวิทย์ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๐๐

มีธิดา ๒ คน คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชญา บัวศรี
๒. นางศศิภา บัวศรี โสมสุภามาส

การศึกษา

- จบระดับประถมศึกษา โรงเรียนเคนเน็ธแมคเคนซี จังหวัดลำปาง
- จบระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
- ๒๔๘๖ - วิทยาศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒๔๙๕ - M.A., Ohio State University, U.S.A (Fulbright Scholarship)
- ๒๔๙๗ - ED. D., Columbia University, U.S.A (ทุน ก.พ.)
- ๒๕๐๗ - วุฒิปับัตรด้าน Manpower Planning จาก Washington, U.S.A และ Berlin, Germany
- ๒๕๑๖ - วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๖
- ๒๕๒๙ - คุชภัก์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ๒๕๓๘ - คุชภัก์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตำแหน่งทางวิชาการ

- ๒๔๙๐ - ๒๔๙๗ : ครูโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ลำปาง
- ๒๔๙๗ - ๒๔๙๘ : อาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา แผนกฝึกหัดครู
- ๒๔๙๘ - ๒๕๐๒ : รองอธิการบดี วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน (มหาวิทยาลัยบูรพา ในปัจจุบัน)
- ๒๕๐๒ - ๒๕๐๓ : ศึกษาพิเศษ กรมการฝึกหัดครู
- ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕ : หัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู
- ๒๕๐๖ - ๒๕๑๐ : หัวหน้าฝ่ายวิจัยและวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ : หัวหน้าฝ่ายวิจัยและวางแผน
สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒๕๑๔ - ๒๕๑๗ : เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒๕๑๗ - ๒๕๒๔ : ผู้เชี่ยวชาญการศึกษา องค์การยูเนสโก กรุงเทพฯ
- ๒๕๓๖ - ๒๕๓๗ : ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาการอุดมศึกษา
ของ Asian Development Bank
ประจำประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
: ศาสตราจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำแหน่งทางการเมือง

- ๒๕๑๒ - ๒๕๑๖ : สมาชิกสมัชชาแห่งชาติ
- : วุฒิสมาชิก
- : ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่รองประธานคณะกรรมการการศึกษาฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และการประสานงานกับองค์กรวุฒิสภาระหว่างชาติ

ผลงานด้านวิชาการ

- ๒๕๓๔ - ๒๕๓๘ : อупนายกสภามหาวิทยาลัยบูรพา
- : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- : กรรมการอำนวยการโครงการศึกษาปัญหาและเสนอทางแก้ปัญหาของสังคมโดยการพัฒนาวัฒนธรรม
- : กรรมการพัฒนาหลักสูตรและบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- : กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- : กรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
- : ประธานคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
- : ประธานคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ สาขาปรัชญาการศึกษาในคณะกรรมการสารานุกรมศัพท์ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- : นายกสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย และที่ปรึกษาของนายกสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทยทุกสมัย
- : ที่ปรึกษาของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย

บัตรประจำตัว
สมาชิกรวมพลประชาไทย

เลขที่ ๒๕๓๓

ชื่อ นายชวรงค์ บัวศรี

ที่อยู่ ๒๖๖/๒ ซ.คลองตัน อ.พระโขนง จ.พระนคร

วันออกบัตร ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

พลเอกอากาศ

เลขที่การตรวจ

คำเตือน

- ผู้ทำบัตรนี้หาย จะตั้งรางวัลให้ทั้งพรรคพรหม
- เมื่อบัตรหมดอายุหรือเลิกใช้ จะต้องนำบัตรนี้ส่งคืนพรรคทันที

ท่านผู้เก็บบัตรนี้ได้
โปรดส่งคืนของสงวนนี้ พรรคพลประชาไทย
ในสวนอัมรินทร์

ชื่อ นายชวรงค์ บัวศรี

ชื่อออกบัตรพลตรี *ดิเรก ชัยนาม*

ตำแหน่ง ประธานสมาชิกรวมพลประชาไทย

ออกบัตร ๑๕ / ๒๒ / ๒๕๑๖

สานักงานสมาชิกรวมพลประชาไทย

บัตรประจำตัว

สมาชิกสมาชิกรวมพลประชาไทย

เลขที่ ๑๒ / ๒๕๑๖

บัตรเลขที่ 089

ชวรงค์ บัวศรี

คำแนะนำ

- ใช้เป็นบัตรแสดงตัวแทนเข้า-ออก กองบัญชาการคณะปฏิวัติ
- ติดไว้ที่กระเป๋านเสื้อด้านข้างตลอดเวลา
- ปลดออก เมื่อออกนอกพื้นที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติ
- บัตรชำรุดหรือสูญหาย โปรดแจ้งแผนกรักษาความเรียบร้อยทันที
- ผู้เก็บบัตรได้ โปรดส่งคืน กองบัญชาการคณะปฏิวัติตามระเบียบ

พล.อ. *Home Sakulnong*
นายพลทหารบกกรมการรักษาดินแดน

สมาชิกรวมพลประชาไทย

บัตรเลขที่ 726

ชวรงค์ บัวศรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ใช้ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระนางเจ้า

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี
พันปีหลวง

ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี

ผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ

ศาสตราจารย์ ดร. อารัง บัวศรี ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย และ ประถมาภรณ์ช้างเผือก และเหรียญจักรพรรดิมาลา เป็นเกียรติยศ ก่อนที่จะลาออกจากราชการขณะดำรงตำแหน่งเลขาธิการคนแรกของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อมาทำงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรที่องค์การ UNESCO ประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก สังกัดองค์การสหประชาชาติ จนเกษียณจากงานขององค์การสหประชาชาติใน พ.ศ. ๒๕๒๔

นอกจากนี้ ยังได้รับโล่เกียรติยศจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สมาคมต่างๆ ซึ่งท่านได้ทำประโยชน์ให้หรือเห็นคุณค่าในผลงานของท่านอีกมากกว่า ๓๐ โล่ แต่

ที่ท่านภาคภูมิใจที่สุดคือ โล่พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร คือ โล่รางวัล “มหิตลวราวุธสรณ์” ประจำปี ๒๕๕๒ ที่มอบให้แก่ผู้ที่ทำประโยชน์ให้สังคมอย่างต่อเนื่องในด้านพัฒนาสังคม โดยสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กราบบังคมทูลขอพระราชทาน

เพื่อเป็นการระลึกถึงคุณงามความดีและการอุทิศตนของท่านที่มีต่อมหาวิทยาลัยบูรพาตลอดมา คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ลงมติให้ใช้ชื่อของท่านเป็นชื่อของตึกหอประชุมที่สร้างขึ้นใหม่ ว่า “ตึกหอประชุม อารัง บัวศรี” และในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ก็ประกาศให้วันที่ ๑๑ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวัน “อารัง บัวศรี” ซึ่งทางมหาวิทยาลัยจะเป็นเจ้าภาพจัดงานเป็นประจำทุกปี เพื่อฉลองวันเกิดและรำลึกถึง ศาสตราจารย์ ดร. อารัง บัวศรี ผู้บุกเบิกมหาวิทยาลัยและผู้มีความเป็นครูในจิตวิญญาณเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ร่วมงานและศิษย์ทั้งหลาย ท่านอาจารย์ชาบซึ่งเป็นอย่างยิ่ง เมื่อลูกศิษย์และคณาจารย์มาเยี่ยม และท่านได้จากไปอย่างสงบเมื่อคืนวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ท่ามกลางความโศกเศร้าเสียใจและอาลัยรักของครอบครัว เพื่อน และศิษย์ทุกคน

ผลงานสิ่งพิมพ์

- : หนังสือ “ทฤษฎีหลักสูตร” โครงการพัฒนาการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๐๓)
- : หนังสือ รวมบทความทางการศึกษาหลักการบริหารและ
หลักการสอนกรมการฝึกหัดครู (๒๕๐๕)
- : ศัพท์ทางการศึกษาด้านปรัชญาการศึกษา ในหนังสือ
“ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๒๕๓๑ พิมพ์ครั้งที่ ๒ : ๒๕๓๒
- : บทความในสารานุกรมศัพท์ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เช่น บทความเรื่อง
“โยนิโสมนสิการในทัศนะของพระธรรมปิฎก”
ในสารานุกรมศึกษาศาสตร์
 ฯลฯ

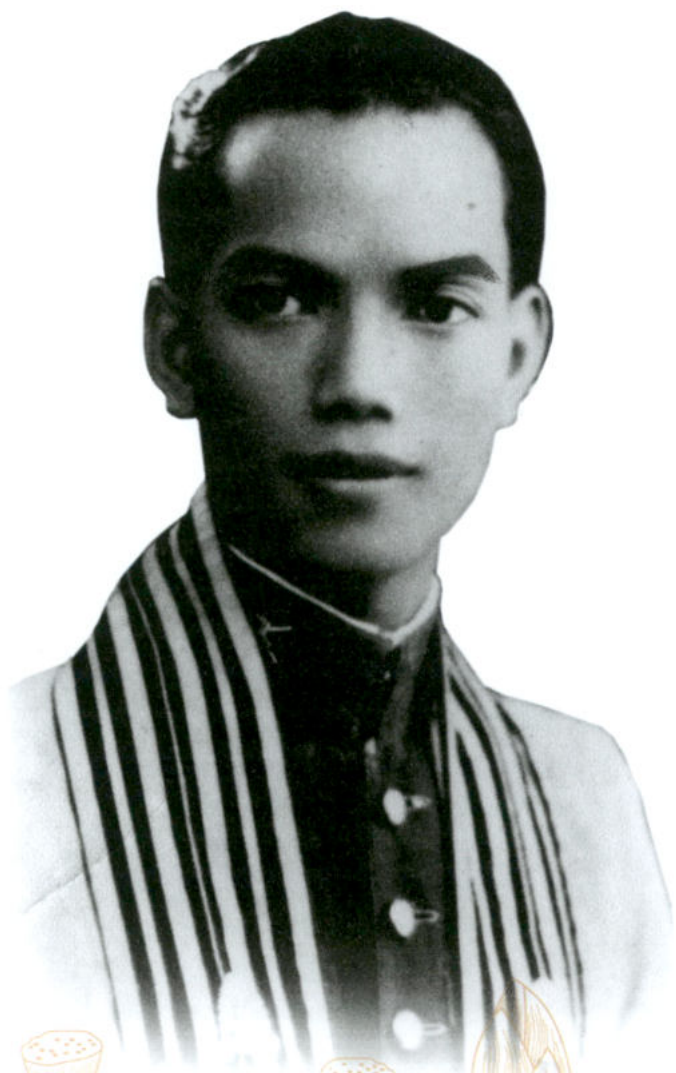

วันธำรง บัณฑิต ทำบุญครบอายุ ๘๘ ปี ที่มหาวิทยาลัยบูรพา

คำกราบอวยพร

ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี

ประเสริฐ เนื้อทอง

สิบเอ็ด	ตุลาคม	อุดมเลิศ
คล้ายวันเกิด	ดร. อ่าง	บัวศรี
รองอธิการ	คนแรก	ณ แห่งนี้
การศึกษามี	แผนใหม่	ในขั้นตอน
ท่านสร้าง	กฎเกณฑ์	ไว้เป็นหลัก
ศิษย์ประจักษ์	นำใช้	ในการสอน
วิชาการ	บริหาร	ทุกขั้นตอน
ท่านพำสอน	วัฒนธรรม	นำเจริญ
การศึกษา	กีฬา	ทั้งดนตรี
ศิษย์ล้วนมี	ความชำนาญ	การพำสอน
ทั้งโรงเรียน	มหาวิทยาลัย	ไม่อาวรณ
เชิงการสอน	ไม่แพ้ใคร	ในโลก
จาก วศ.	มศว.	ม. บูรพา
ความก้าวหน้า	ชนชื่นชม	สมสมัย
ล้วนผลงาน	ท่านประจักษ์	เป็นหลักชัย
มหาวิทยาลัย	ก้าวหน้าเด่น	เป็นหนึ่งพลัน
ทุกทุกปี	ตุลانی	บรรดาศิษย์
จิตบูชิต	กตัญญูตา	มากกราบท่าน
ขออำนาจ	คุณพระศรีฯ	โปรดบันดาล
ความสุขท่าน	พร้อมครอบครัว	ช้วนรินทร์

.....

คำกราบอวยพร ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี ในวันอ่าง บัวศรี
เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ หอประชุมอ่าง บัวศรี
กล่าวอวยพรโดย อาจารย์ยุทธ บุญเรือง

สี่สิบสองปี มหาวิทยาลัยบูรพา

โดย : ดร.ธำรง บัวศรี

ข้าพเจ้าได้เคยบันทึกข้อความเกี่ยวกับสถาบันแห่งนี้ตั้งแต่เริ่มแรกที่มีการก่อตั้ง และได้กระทำต่อเนื่องกันมาเกือบทุกครั้งที่มีงานเททองคืนดิน ดังนั้นก่อนที่จะพูดถึงมหาวิทยาลัยบูรพาในวันนี้ข้าพเจ้าใคร่ถือโอกาสนำเอาข้อเขียนเก่าๆ บางตอนมาเสนอไว้ในที่นี้ เพื่อว่าอย่างน้อยท่านผู้อ่านจะได้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของข้าพเจ้าในฐานะผู้บุกเบิกและช่วยสร้างสถาบันแห่งนี้ขึ้นมา

พฤษภาคม ๒๕๔๘

ที่ชายหาดบางแสนวันนั้นช่างเงียบเสียจริงๆ อาจเป็นเพราะไม่ใช่วันสุดสัปดาห์ก็ได้ แต่เมื่อ ได้ถามผู้ที่อยู่ที่นั่นดูก็ได้ความว่า แม้ในวันสุดสัปดาห์ก็จะมีคนไม่มากนัก เนื่องจากการคมนาคมไปมา ยังไม่ค่อยสะดวก ข้าพเจ้ายืนดูน้ำทะเลซัดสาดเข้าชายหาดเป็นระยะๆ คลื่นที่พุ่งเข้ามากระทบฝั่งนั้นมี ทั้งเล็กทั้งใหญ่ แต่แล้วทั้งหมดก็แตกกระจาย

หายไป หลังจากนั้นก็มีคลื่นลูกใหม่เข้ามาแทนที่ เป็นดังนี้อยู่ตลอดเวลาไม่มีวันสิ้นสุด มองดูเผินๆ ก็น่าเบื่อหน่ายเลยทำให้คิดต่อไปว่าก็อะไรเล่าที่ทำให้ผู้คนทั้งหลายพากันติดอกติดใจทะเลกันนักหนา นอกจากความเค็มและความไม่เปลี่ยนแปลงแล้วก็ไม่เห็นมีอะไรอีก หรือบางทีสิ่งดังกล่าวนี้เองที่ทำให้คนติดใจ

ข้าพเจ้ามาวันนี้ความจริงไม่ได้ตั้งใจมาดูน้ำทะเล แต่เพราะจะต้องมาอยู่ที่นี้ จึงได้เลยมาถึงชายหาดบางแสนนี้ สิ่งที่ข้าพเจ้าถูกกะเกณฑ์ให้มาดูในวันนี้ก็คือ สวนมะพร้าวเก่าๆ อันเป็นที่รกร้างเมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำอะไรนอกจากยืนดูอยู่รอบนอกแล้วก็นึกปลงอนิจจัง นี่แหละหรือคือถิ่นที่อาตมาจะต้องมาหักร้างถางพงก่อร่างสร้างตัว ดงมะพร้าวอันเต็มไปด้วยขวากหนามเป็นที่อยู่ของงูและสัตว์เลื้อยคลานอื่นๆ ดังที่เห็นอยู่ในขณะนั้น ได้ถูกกำหนดขึ้นแล้วว่าจะเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาแห่งใหม่ในชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน” ข้าพเจ้ากลับจากชายหาดมายืนดูสถานที่อีกครั้งหนึ่ง ลองหลับตานึก วาดภาพ

ดูว่า ถ้าจัดสร้างสถานศึกษาขึ้นใหม่แล้วจะเป็นอย่างไร เมื่อเห็นสถานที่ที่ทอดนิกถึงมหาวิทยาลัย หลายแห่งในสหรัฐอเมริกาที่อยู่ติดทะเล ติดน้ำไม่ได้ วิสคอนซิล มินนิโซตา บริดจ์พอร์ต ฯลฯ ที่นี่จะเป็นเหมือนอย่างมหาวิทยาลัยที่กล่าวนามมาแล้วไม่ได้หรือ เราจะท้อแท้เพราะเจ้าป่าดงพงพีที่ขวางกั้นอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นละหรือ ทำไมเราจะไม่สร้างสถานที่นี้ให้เป็นอุทยานอันสวยงามไม่ได้หรือ มันน่าจะเป็นไปได้ที่เราจะมีสถานศึกษาอันสวยงาม มีอาคารสถานที่โอ่างงดงาม เป็นศรีสง่าแก่เมืองชายทะเลแห่งนี้ ข้าพเจ้าเริ่มฝัน และเก็บความฝันนั้นไว้ในใจ

กรกฎาคม ๒๕๔๘

เราเริ่มเปิดสอนนิสิตรุ่นแรก โดยอาศัยวิทยาลัยบางแสนซึ่งเป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเปิดสอนถึงชั้นเตรียมอุดมศึกษา เราอาศัยทั้งที่พัก ซึ่งใช้เป็นหออนนินิสิต อาศัยสถานที่นอนที่กิน ที่เล่น และทุกๆ อย่าง ตัวข้าพเจ้าก็อาศัยบังกะโลเล็กๆ ของวิทยาลัยซึ่ง

อยู่ที่ชายหาดด้านนอกและเมื่อทุกอย่างเริ่มขึ้นข้าพเจ้าไม่มีเวลาจะฝันถึงสิ่งที่อยู่ห่างไกลอีกต่อไป แต่แล้วก็อดฝันถึงสิ่งใกล้ตัวไม่ได้ ข้าพเจ้าหวนคิดถึง น้ำทะเล คิดถึงความเค็ม คิดถึงระลอกคลื่น คิดถึงความงดงามอันไม่เปลี่ยนแปลง ข้าพเจ้าฝันว่าถ้าคุณยังติดใจน้ำทะเลและชายหาด

บางแสนได้ ทำไมข้าพเจ้าจะทำให้คน
ติดใจลูกศิษย์ของข้าพเจ้าบ้างไม่ได้
เชียวนะหรือ คนเราจะรักกันชอบกัน และ
ติดใจซึ่งกันและกันนั้นก็คงไม่มีอะไร
ยิ่งไปกว่า ความมีน้ำใจต่อกัน แต่สิ่งนี้ จะ
เกิดขึ้นได้อย่างไร ถ้าหากไม่มีรากฐานมา
จากความอดทนหนักเอาเบาสู้อย่างตรงต่อ
อุดมการณ์ ข้าพเจ้าเริ่มวางแผนเพื่อการนี้
ด้วยการเคี้ยวเชียวทุกคนแม้แต่ตัวเองให้
รู้จักว่าการทำงานหนักนั้นคืออย่างไร
และให้เข้าใจว่างานหนักไม่เคยทำให้ใคร
ตาย มีแต่จะสร้างความแข็งแกร่งทั้งกาย
และใจให้เกิดขึ้นเท่านั้น

การที่ต้องอาศัยเขาอยู่ทำให้
ข้าพเจ้ามีเวลาคิดถึงเรื่องงานของตัวเอง
ได้มากกว่าปกติ เพราะไม่ห่วงเรื่องการ
บริหารภายใน การดูแลอาคารสถานที่
อาหารการกิน ฯลฯ งานหนักเฉพาะหน้า
ในขณะนี้ก็คือ การดูแลการก่อสร้าง
อาคารใหม่ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่ง
จะต้องให้เสร็จทันใช้ในปีการศึกษาหน้า
อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่ต้องยุ่งกับงาน

บริหารมากนัก ข้าพเจ้าก็มีโอกาสได้
ฝันต่อไป ข้าพเจ้าหวนกลับไปคิดถึง
มหาวิทยาลัยหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา
ที่กำลังเกิดขึ้นจากวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาที่เจริญ จนอ้อมตัวแล้วไม่อาจหยุดยั้ง
อยู่แต่เพียงเป็นวิทยาลัยที่ผลิตครูและ
นักการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น
จะต้องแปรรูปเป็นมหาวิทยาลัยไปใน
ที่สุด วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน
ก็คงเป็นเช่นเดียวกันที่นี้ น่าจะเป็น
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกในอนาคต
ต่อไป ข้าพเจ้าฝันทั้งที่ตัววิทยาลัยยังไม่มี
อะไรเป็นตัวเองแม้แต่ อย่างเดียว คิดๆ ดู
ก็น่าหัวเราะแต่ก็อดฝันไม่ได้ เมื่อหลังคา
นี้กวาดภาพดูก็เห็นว่างานนี้จะสำเร็จได้
ก็ต่อเมื่อ ได้รวมพื้นที่ทั้งหมดวิทยาลัย
บางแสนและวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เข้าด้วยกัน แต่มันจะเป็นไปได้หรือในเมื่อ
มันเป็นการศึกษาต่างระดับกัน และ
เจ้าของที่ก็หวงของเขา ตกลงข้าพเจ้าก็ได้
แต่ฝันไปอีกละกรรมัง

“..... วิทยาลัยยังอยู่ในฐานะเขาวัววัยอย่างที่สุด แต่ถึงกระนั้นก็ตามมีข้อนำสั่งเกิดอยู่ว่ากิจการของวิทยาลัยได้ดำเนินมาด้วยความเรียบร้อย ทั้งๆที่ยังไม่มีอะไรเป็นตัวของตัวเองแม้แต่อย่างเดียว ทุกสิ่งทุกอย่าง กำลังอยู่ในระหว่างการที่จะต้องสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ทั้งสิ้น ความสำเร็จต่างๆ นับแต่ต้นเป็นความสำเร็จที่เกิดจากการแก้ปัญหา การฟันฝ่าอุปสรรคนานาประการ เราได้ประสบกับปัญหาการหานิสิตเข้ามศึกษา ปัญหาการหาอาจารย์มาทำการสอน การจัดที่พักอาศัย การเลี้ยงดู ตลอดจนอาคารเรียน ปัญหาในด้านการเรียนการสอน การปกครอง การปรับปรุงการสอน และการจัดโปรแกรมการสอน ฯลฯ ซึ่งเป็นปัญหาเบื้องต้น ในระยะต่อมาเรายังได้เผชิญกับปัญหาการก่อสร้างอาคารใหม่ การจัดหาอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่างๆ สำหรับอาคารใหม่ การเตรียมการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนและนักศึกษาเข้ามาเป็นนิสิตและ การจัดหาอาจารย์เพิ่มเติมตามโครงการที่ได้กำหนดไว้ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้บางอย่างก็ได้สำเร็จไปแต่บางอย่างก็กำลังอยู่ในระยะ

ดำเนินการ อุปสรรคในเรื่องสถานที่ตัวบุคคล การเงิน การคมนาคม การขนส่ง ตลอดจนจนความเป็นผู้ใหม่ต้องงานเป็นเหตุให้งานล่าช้า หรือไม่ก็ขาดประสิทธิภาพ อันสมบูรณ์ไปบ้าง แต่อย่างไรก็ตามพวกเราทุกคนย่อมอึดอึดใจได้ว่าอย่างน้อยที่สุดวิทยาลัยของเรากำลังแปรรูปจากความไม่มีอะไรมาเป็นความมีทุกสิ่งทุกอย่างเป็นของตัวเอง ในด้านวัสดุเรากำลังมีอาคารสถานที่ของเราเอง เราจะมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่กล่าววดผู้อื่นได้ว่าทันสมัยที่สุดและมีคุณภาพยอดเยี่ยมในด้านการเรียนการสอน เรากล่าววดได้ว่าโปรแกรมการสอนของเราได้ถูกจัดขึ้นให้อยู่ในลักษณะที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด....ในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนช่วยจรรโลงกิจการของวิทยาลัยปัจจุบันนี้ จึงใคร่ฝากความหวังไว้แก่ประชาชนชาวไทยทุกท่านว่าต่อไปนี้เราจะมีสถาบันการศึกษาชั้นสูง ซึ่งมีคุณภาพยอดเยี่ยมเพิ่มขึ้น อีกแห่งหนึ่งที่กุลบุตรกุลธิดาจะได้รับโอกาสในด้านการศึกษา อันจะช่วยบรรเทาความหวังเฝงของเราได้เป็น อันมาก.....”

เราย้ายจากวิทยาลัยบางแสนมาอยู่ในที่ของเราแล้วระยะต้นนี้มีทอนอนเพียงสองหลังและ ตึกอำนวยการหนึ่งหลัง โรงอาหารยังเป็นโรงมุงจากอยู่ โรงอาหารตัวจริงยังอยู่ระหว่างก่อสร้าง แต่เราก็ภาคภูมิใจและต่างรู้สึกตื่นเต้นที่ได้มาอยู่ในที่ใหม่ ซึ่งเป็นที่ของเราเอง งานระยะนี้เป็นระยะสร้างตัว แต่สำหรับข้าพเจ้ามันไม่ใช่เป็นการสร้างตัวอย่างธรรมดา มันเป็นงานสร้างสรรค์ เป็นงานที่จะต้องวางรากฐานวัฒนธรรมให้แก่สถาบันใหม่แห่งนี้ เมื่อนึกย้อนหลังไปข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานและนิสิตในสมัยนั้นทุกคนทำงานหนัก ทุกคนถูกข้าพเจ้าเคี่ยวเข็ญทั้งดู ทั้งปลอบ ฯลฯ ข้าพเจ้าทำทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้เป็นการทำงานแข่งกับเวลา เพื่อสร้างชื่อเสียงและความเป็นปึกแผ่นให้แก่สถาบันนี้โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ระยะนี้ข้าพเจ้าฝืนน้อยลงและได้กระทำการหลายสิ่งหลายอย่างชนิดที่นักบริหารน้อยคนนักจะกล้าเสี่ยง และแล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็ค่อยๆ ปรากฏเป็นรูปเป็นร่างขึ้น ข้าพเจ้าเริ่มฝืนต่อไป เป็นความฝืนที่มุ่งสร้างลูกศิษย์ของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าอยากเห็นเขาแกร่ง มีมานะอดทน ซื่อสัตย์ รักหมั่นคณะ มีอุดมการณ์ ข้าพเจ้าทำ ทุกอย่าง

เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้เห็นเป็นตัวอย่าง แม้จะเหนื่อยแสนเหนื่อยข้าพเจ้าไม่เคยปริปากไม่เคยแสดงความอ่อนแอให้ใครเห็น ตลอดเวลาข้าพเจ้าจะเป็นคนที่ตื่นเช้าที่สุด และจะไม่เข้านอนจนกว่าจะเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างในสถาบันของเราอยู่ในสภาพเรียบร้อย

วันเวลาผ่านไปด้วยบรรยากาศที่บางครั้งตึงเครียดจนทุกคนแทบจะทนไม่ได้ แม้ข้าพเจ้าเองก็เฉอะ ไม่ใช่ว่าจะไม่สำนึกในความตึงเครียดนั้น แต่เราก็ผ่านการทดลองต่างๆ มาได้ ในขณะนั้นข้าพเจ้าไม่ได้หวังอะไรมากไปกว่าขอให้เวลาผ่านไปอีกสักระยะหนึ่ง ซึ่งเมื่อทุกคนชินกับการที่ต้องปรับพฤติกรรมให้เข้ากับสภาพใหม่แล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็คงจะเป็นเรื่องปกติธรรมดา ความตึงเครียดก็จะผ่อนคลายเป็นไปเองความฝืนของข้าพเจ้าเวลานั้นไม่มีอะไรมากไปกว่าการได้เห็นลูกศิษย์ทุกคนที่ออกไปจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เป็นผู้ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากที่อื่นๆ ให้เป็นที่ยอมรับกันในหมู่นักการศึกษาว่า ที่นี้แหละคือ แหล่งที่ผลิตบัณฑิตชั้นเยี่ยมของเมืองไทย

“..... เมื่อพิจารณาจากเหตุผลที่ว่า การสถาปนาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้นก็เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติตามแนวใหม่อันมีวัตถุประสงค์ในการขยายการศึกษาออกไปยังส่วนภูมิภาคและเมื่อพิจารณาต่อไปว่าวิทยาลัยแห่งนี้ควรจะได้เป็นศูนย์กลางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ

แล้ว ก็พอจะอนุมานได้ว่าอีกไม่ช้าไม่นานเราคงจะได้เห็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนแยกตัวออกเป็นอิสระ เราคงจะได้เห็นวิทยาลัยชั้นสูงอื่นๆ เกิดขึ้นในท้องถิ่น อาณาบริเวณที่ใกล้เคียงและในที่สุดเราคงจะได้เห็นมหาวิทยาลัยของส่วนภูมิภาคแห่งนี้เกิดขึ้น.....”

บัณฑิตรุ่นแรกของเรา กำลังจะสำเร็จการศึกษาในปลายปีนี้ แต่ข้าพเจ้าไม่ได้มีโอกาสได้เห็นเขารับปริญญา เหตุการณ์และโชคชะตาชีวิตทำให้ข้าพเจ้าต้องจากสถานที่แห่งนี้ สถานที่ซึ่งข้าพเจ้าได้พยายามปลุกปล้ำทุกวิถีทางเพื่อความอยู่รอดและความก้าวหน้า ข้าพเจ้าจากมาด้วยความเสียดาย เสียดายเพราะ เคยฝันไว้ว่าอย่างน้อยใครจะได้เห็นบัณฑิตที่ข้าพเจ้ายึดถืออยู่สัก ๔ รุ่น ก็คงจะเป็นเครื่องทดสอบได้ว่าความพยายามที่จะบรรลุความฝันของข้าพเจ้านั้นเป็นจริงได้หรือไม่เพียงใด

ข้าพเจ้าจากมาโดยทิ้งนิสิตไว้เบื้องหลังจำนวนสี่ร้อยเศษซึ่งทั้งหมดอยู่ประจำที่วิทยาลัยเป็นการขยายตัวในระยะเวลาอันสั้นเท่าที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสปฏิบัติงานอยู่ที่นั่น เมื่อทวนคิดถึงการขยายตัวอย่างรวดเร็วของนิสิตในขณะนั้นก็อดอัศจรรย์ใจไม่ได้ว่าอะไรเป็นแรงจูงใจให้เขาเหล่านั้น ผู้ที่ได้ร่วมงานและ ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับข้าพเจ้าสามารถยืนหยัดทนต่อความกดดันอยู่ได้ ในเมื่อน้ำดื่มก็ต้องอาศัยน้ำฝน โดยตลอด น้ำอาบน้ำใช้ก็ขาดแคลนอย่างบอกไม่ถูกบางครั้งต้องยกยอดกันไป และมีการขุดบ่อทราย

เพื่อนำไว้อาบไว้ใช้ ห้องเรียนหรือก็ยังไม่ มี เพราะยังไม่ได้ก่อสร้างอาคารเรียน ขึ้นโดยเฉพาะ เราใช้ห้องใน ตึกอำนวยการ บางห้อง และใช้ชั้นล่างของหอนอน เป็นห้องเรียน และเราแก้ปัญหาห้องเรียน ไม่พอด้วยการ ยืดเวลาเรียนในแต่ละ วันออกไปและจัดสอนทุกชั่วโมง เพื่อให้ มีโอกาสใช้ห้องเรียนได้มากขึ้นด้วย วิธีการดังกล่าวเวลารับประทานอาหาร กลางวันของนิสิตจึงต้องจัดใหม่ ให้มีช่วง เวลายาวขึ้นทำความยุ่งยากแก่ ฝ่ายจัด อาหารมากขึ้น ดูไปแล้วชีวิตของพวกเรา ชาววิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนไม่มี อะไรน่าอภิรมย์นัก ข้าพเจ้าหวนระลึกถึง

เหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิต ตอนนั้น ก็อดขอบคุณอาจารย์ นิสิตและเจ้าหน้าที่ ทุกฝ่ายเสียมิได้ ข้าพเจ้าไม่เคยลืมความ อดทน ความเสียสละของทุกคนที่ได้ช่วย กันก่อสร้างวิทยาลัย ของเราขึ้นมา

การจากมาของข้าพเจ้าในครั้ง นั้นไม่ได้ทำให้ข้าพเจ้าลืมหรือทอดทิ้ง ความฝันที่เคยมีอยู่เลย ทุกๆ ครั้งที่ได้ ทราบข่าวการเปลี่ยนแปลง ข้าพเจ้าคอย ติดตามฟังข่าวด้วยความสนใจ และเมื่อ ได้ทราบว่ามีความเจริญก้าวหน้าเกิดขึ้น ข้าพเจ้าก็พลอยภาคภูมิใจและปลาบปลื้ม ใจไปด้วย

ตุลาคม ๒๕๑๕

ข้าพเจ้าจากมาสิบสามปีแล้ว แต่ สายสัมพันธ์ที่มีต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสนก็คงแนบแน่นอยู่ไม่เสื่อมคลาย ข้าพเจ้าปลื้มใจจนบอกไม่ถูกในเมื่อทุก ครั้งที่ข้าพเจ้าไปเยี่ยมสถานศึกษาแห่งนี้ จะได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นเสมอ ตลอดเวลา ข้าพเจ้าได้ข่าวอยู่บ่อยๆ ถึง การที่มีผู้กล่าวขวัญถึงบัณฑิตของเราว่า มีคุณลักษณะที่ดีงามหลายอย่างทำให้

อดปลื้มใจไม่ได้ ถึงแม้ว่าจะจากมานาน ข้าพเจ้าก็ยังถือว่าตนเองเป็นเลือดเนื้อ เชื้อไขของสถานศึกษาแห่งนี้คนหนึ่ง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้เห็น เพื่อนร่วมงานมีความเป็นปึกแผ่น ได้เห็น ลูกศิษย์เก่าของเราหลายคนก้าวหน้าทั้ง ในด้านการทำงานและส่วนตัว ทำให้อดนึก ไม่ได้ว่าสิ่งที่ได้เคยฝันไว้นั้นมิใช่ความฝัน เลื่อนลอยแต่อย่างใด

การเดินขบวนของนิสิตเมื่อ ๒๙ กันยายน เพื่อเรียกร้องให้มีการยกฐานะวิทยาลัยขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ทำให้ข้าพเจ้าต้องนึกย้อนไปถึงความฝันแต่เดิมนั้น อีกเพียงสิบเจ็ดปีเท่านั้น วิทยาลัยกำลังจะกลายเป็นมหาวิทยาลัยไปแล้วหรือไม่ ค่อนข้างเร็วพอดู ถ้าหากเป็นจริงอย่างว่าชีวิตของข้าพเจ้านั้นว่าได้สมหวังดังใจนึก ถึงแม้ว่าความฝันจะไม่เป็นจริงทั้งหมด แต่ก็เกือบครบสมบูรณ์

หมายเหตุ ในปี ๒๕๑๗ โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวิทยาลัย วิชาการศึกษา ได้รับการเปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๗ วิทยาลัย วิชาการศึกษาบางแสนจึงมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ไปด้วย

๘ กรกฎาคม ๒๕๒๓

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ได้ผ่านประสบการณ์ต่างๆ มาถึง ๒๕ ปี เปรียบเสมือนหนุ่มสาวที่กำลังอยู่ในวัยฉกรรจ์ กำลังอยู่ในช่วงที่จะต้องตัดสินใจว่าจะกำหนดอนาคตของตนว่าควรเป็นอย่างไรดี ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้เคยมีส่วนช่วยจรรโลงสถานศึกษาแห่งนี้ มาแต่ต้นจึงใคร่ขอเสนอความรู้สึก นึกคิด บางประการ ซึ่งหวังว่าอาจยังคุณประโยชน์บ้างไม่มากนักน้อย โดยเฉพาะในแง่ที่ว่าต่อไปนี้เราควร จะทำอะไรกัน

ตามความเห็นของข้าพเจ้านั้น สิ่งแรกที่เกี่ยวข้องกับสถาบันนี้นั้นน่าจะได้กระทำก็คือ การพิจารณาทบทวนย้อนหลัง

ไปว่า นับแต่แรกเริ่มที่ได้มีการก่อตั้งสถาบันของเราได้มีวิวัฒนาการและมีความเจริญเติบโตก้าวหน้ามาอย่างไร ได้ใช้เวลาเท่าใดจึงได้เปลี่ยนสภาพจากวิทยาลัยมาเป็นมหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลต่อจุดยืนและเอกลักษณ์ของสถาบันอย่างไรบ้าง ในปัจจุบันนี้มีอะไรที่นับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์นี้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายในหมู่นิสิตนักศึกษา อาจารย์ ตลอดจนบุคคลในสังคมหรือไม่ มีอะไรเป็นจุดอ่อนที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข และมีอะไรที่เป็นจุดเด่น ที่ควรได้รับการสนับสนุนให้เด่นดังยิ่งขึ้น

สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาในอันดับต่อไปก็คือ การกำหนดทิศทางและอนาคตของสถาบัน การที่วิทยาลัยเปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยนั้นมิใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงแต่เพียงชื่อ หรือเป็นแต่เพียง การเพิ่มขอบข่ายของงานให้มากขึ้นเท่านั้น จุดสำคัญอยู่ที่ทิศทางที่มหาวิทยาลัยจะก้าวไปข้างหน้า อาทิ จะมุ่งเน้นในด้านงานวิจัยและความเป็น

เลิศทางวิชาการอย่างบริสุทธิ์ หรือจะเน้นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน หรือเพื่อการพัฒนาสังคมที่อยู่ในอาณาบริเวณที่ตั้งของมหาวิทยาลัย เป็นต้น การกำหนดทิศทางดังกล่าวนี้ นับเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะจะเป็นเครื่องชี้ถึงจุดยืนและการสร้างเอกลักษณ์ของสถาบันในอนาคตต่อไป

กรกฎาคม ๒๕๕๐

นับเป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าได้เขียนเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาอันเก่าแก่ที่ข้าพเจ้าได้เคยอยู่อาศัยและปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาหนึ่ง สถาบันอันเคยมีนามว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ซึ่งบัดนี้ ได้เปลี่ยนฐานะมาเป็นมหาวิทยาลัยบูรพาเต็มรูปแบบแล้วสมดังที่ข้าพเจ้าเคยฝันไว้ ว่าที่นี่จะเป็นมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอนาคต ปีนี้ถ้านับเวลาตั้งแต่ที่มีการก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ สถาบันแห่งนี้ก็มีอายุถึง ๕๒ ปี มหาวิทยาลัยบูรพาจัดว่าเป็นหนุ่มใหญ่เต็มตัวทีเดียวด้วยวัยสี่สิบสอง

มหาวิทยาลัยแห่งนี้กำลังเติบโตอย่างน่าทึ่ง สมกับคำที่กล่าวว่าชีวิตเริ่มต้นที่อายุ ๔๐ ปี มหาวิทยาลัยบูรพาได้ผ่านพ้นจุดทะยานขึ้นและกำลังพุ่งสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ต้องขอบคุณผู้บริหารชุดนี้รวมทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ข้าพเจ้าปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้เห็นความก้าวหน้าของสถาบันอันเป็นที่รักแห่งนี้ เป็นที่เชื่อได้ว่าอีกไม่ช้าไม่นาน มหาวิทยาลัยบูรพาจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมดังความฝันของข้าพเจ้าที่ว่าที่นี่แหละคือแหล่งที่ผลิตบัณฑิตชั้นเยี่ยมของเมืองไทย

ในความทรงจำ

วชิรญา บัวศรี

เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับอาจารย์มาเป็นเวลานานกว่า 56 ปี จึงมีความทรงจำเกี่ยวกับตัวท่านมากมายจะนำมาเขียนเล่าก็คงมีความยาวหลายเล่มสมุดไทย จึงจะคัดสรรบางเรื่องที่เป็นสิ่งที่คนภายนอกไม่ค่อยจะได้รับรู้หรือมีโอกาสที่จะได้รู้จักตัวตนของท่านเหมือนกับคนที่ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาจนถึงครั้งศตวรรษ ข้าพเจ้าอยากจะอ้างวาทะของนักปราชญ์ที่ว่าชีวิตก็คือละครโรงใหญ่ต่างคนต่างแสดงไปตามบทบาท มีทั้งสุขทั้งทุกข์คลุกเคล้ากันไป กาลเวลาจะเป็นมิติที่สำคัญ ทุกคนจะวนเวียนเล่นบทพระเอก นางเอก ตัวผู้ร้าย ตัวตลก ฯลฯ แล้วแต่โชคชะตาจะลิขิตมาด้วยกรรมเก่า สิ่งทีุ่ดขณะหนึ่งเราเห็นว่าเป็นเรื่องร้ายแรง มีปฏิกริยาตอบสนองอย่างรุนแรง เป็นความเป็นความตาย ต้องสู้กันให้พินาศไป

ข้างหนึ่ง แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป เมื่อมองย้อนหลัง เราอาจจะคิดว่าไม่ควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ด้วยอารมณ์ เรื่องไม่เป็นเรื่องที่ถูกทำให้เป็นเรื่องใหญ่ ทำเอาคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องวุ่นวายทุกซักร้อนกันไปหมด บางทีกลับเป็นเรื่องเข้าใจผิดกันนิดเดียวของคนต้นเรื่องที่หุบหางความข้างเดียวจากคนสอพลอรอบข้างจนเกิดผลกระทบให้คนดีที่มีพลังจะทำประโยชน์ให้แก่สังคม ต้องถูกรังแกจนแทบหมดกำลังใจเคราะห์ดีที่มีเหตุการณ์ดี ๆ เกิดขึ้นในชีวิตเป็นการชดเชย จึงทำให้ผู้ถูกกระทำเผชิญหน้ากับความยุติธรรมได้อย่างใจเย็น อดทน ใคร ๆ ก็พากันกังขาว่าอาจารย์ดำรงงานหนักทุ่มเทให้กับการก่อสร้างรากฐานให้สถาบันแห่งนี้มาจนเป็นรูปเป็นร่างด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ต้องสู้กับระบบคอร์รัปชันของคนในวง

ราชการ ทำงานหนักจนไม่มีเวลาจะไป
เอาใจเข้าหาเจ้านายที่อยู่ทางกรุงเทพฯ
ทำไมจึงถูกย้ายหลังจากอยู่มาได้เพียง
๔ ปีเท่านั้น ขณะที่กำลังเสนอให้ทาง
กระทรวงศึกษาซื้อที่ดิน ซึ่งขณะนั้น
ราคาถูก เพื่อขยายวิทยาเขตออกไปให้
กว้างขวาง ทั้งด้านหน้า ด้านหลัง ด้านข้าง
เมื่อเกิดเรื่องถูกย้ายนี้ ข้าพเจ้ากำลังศึกษา
อยู่ที่สหรัฐอเมริกา ด้วยได้รับทุนฟูลไบรท์
ให้ไปเรียนปริญญาโทและเดินทางไป
หลังจากแต่งงานได้เพียง ๓ เดือนแล้ว
อาจารย์ได้เขียนจดหมายถึงข้าพเจ้า บอก
แต่เพียงว่า ไม่สบายใจที่เจ้านายให้คน
ขับรถมาที่หน้าบ้านพักในมหาวิทยาลัย
อาจารย์ซึ่งเพิ่งขับรถกลับมาจากการไป
ติดต่อหน่วยราชการที่กรุงเทพฯ รีบออก
มาต้อนรับที่หน้าบ้าน ท่านผู้ใหญ่ท่านนั้น
ก็เปิดประตูรถประจำตำแหน่งของท่าน
ออกมายื่นมองหน้าจ้องตาเขม็ง แสดง
ความไม่พอใจ อาจารย์ก็ใจหายวาบว่า
เกิดอะไรขึ้น แต่ยังไม่ทันจะเอ่ยคำพูดเชิญ
ท่านเข้ามาในบ้าน ท่านก็ส่งสายตาเย็น
ชามองตั้งแต่ศีรษะจรดเท้าแล้วก็สะบัด
หน้ากลับไปขึ้นรถโดยไม่เอื้อนเอ่ยวาจา
สักคำ แล้วรถก็แล่นปราดออกไปทันที
ข้าพเจ้าอ่านจบก็ใจหายวาบคิดอยู่ในใจ
ว่าอาจารย์ไปทำอะไรให้ท่านขุนเคืองและ
แสดงกิริยาเหยียดหยามถึงขนาดนี้ เพิ่ง
มารู้เรื่องที่หลังว่า ภรรยาเจ้านายซึ่งมี

บ้านพักตากอากาศอยู่ที่แหลมแท่นจะ
ทำบุญเลี้ยงพระที่นั่น จึงให้คนมาบอก
ที่วิทยาลัยว่า ต้องการมาขอยืมถ้วยชาม
จำนวนมากไปใส่อาหารเลี้ยง จะมาขอรับ
ก่อนเที่ยงในวันรุ่งขึ้น อาจารย์ก็รีบสั่ง
ลูกน้อง ซึ่งเป็นอาจารย์เวรเฝ้าวิทยาลัย
ว่าในวันรุ่งขึ้นให้ดูแลจัดถ้วยชามส่งให้
คนจากบ้านเจ้านายซึ่งจะมารับของ ส่วน
อาจารย์ธำรงนั้นต้องขับรถไปประชุมที่
กระทรวงศึกษา ที่กรุงเทพฯ เรื่องการเงิน
แต่เช้ามืด แต่ปัญหาเกิดขึ้นเพราะอาจารย์
ทั้งสองนั่งคอยคนมาเอาถ้วยชามตั้งแต่
เช้าจนถึงเที่ยงก็ไม่มีใครมา เมื่อเลยเวลา
อาหารแล้วก็ออกไปทานอาหารกลางวัน
โดยไม่ได้อยู่พบกับคนที่มาเอาตอนหลัง
เที่ยง เรื่องนี้ทำให้เจ้านายโกรธมากจึง
ได้มาแสดงความไม่พอใจเป็นอย่างมาก
ข้าพเจ้าเตือนอาจารย์ว่าทำไมไม่เข้าใจ
ถึงธรรมเนียมของการรับใช้เจ้านาย (ใน
สมัยเมื่อ ๔๐ ปีก่อน) ว่า แค่เจ้านาย
ออกปากว่าจะจัดเลี้ยงคนที่บ้าน คนที่
รู้เรื่องการประจบเจ้านายเขาก็จะอาสา
รับจัดอาหารมาช่วยทันทีทั้งคาวหวาน
ไม่รอให้เจ้านายส่งคนมาขอยืมจานชาม
อาจารย์พยายามไปขอโทษท่านแต่ก็ไม่
ได้พบและต้องประสบชะตากรรมถูกย้าย
ด่วน ข้าพเจ้าซึ่งเพิ่งเรียนจบพอดี กำลัง
จะเตรียมตัวไปทัศนศึกษาก่อนกลับก็
เลยต้องเปลี่ยนแผนกลับมาด่วน เพื่อ

ทำหน้าที่ประคับประคองจิตใจของผู้ที่เจ็บปวดอย่างยิ่งกับเหตุการณ์นี้ และต้องเตรียมย้ายบ้านกลับไปกรุงเทพฯ อย่างฉุกฉลุก ช่วงที่ตกอยู่ในความทุกข์และเจ็บช้ำน้ำใจ ท่านอาจารย์พยายามทำให้ใจให้เข้มแข็ง เสียตายที่ต้องจากลูกศิษย์ไปในขณะที่ทุกอย่างเข้ารูปเข้ารอย หลังจากการต่อสู้อุปสรรคนานัปการที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา ต้องสู้กับระบบราชการที่ต้องเป็นพรรคพวก ต้องประจบเจ้านาย ต้องแก้ปัญหากับการคอร์ปชั่นในวงราชการ เรื่องเก่า ๆ ที่กระทำกันมานาน เช่น การเซ็นรับการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ที่คณะกรรมการในกรุงเทพฯ เช่นรับมาหมดให้อาจารย์ลงนามต่อท้าย อาจารย์ไม่

ยอมเซ็นถ้าไม่เป็นไปตามสแตปที่ทำไว้ในสัญญา เมื่อถูกรุมต่อว่าท่านก็จะตอบว่า ถ้าเหล็กไม่ได้ขนาด อาคารพังลงมา ลูกศิษย์ผมจะได้รับอันตราย ใครจะรับผิดชอบ ผู้รับเหมาชื่อเจ้าแก่งเปี้ยวเมื่อแรกก็เป็นไม้เปือไม้เมาเพราะอาจารย์จะป็นไปตรวจการก่อสร้างดูว่าได้ทำตามที่วิศวกรกำหนดไว้หรือไม่ ถ้าไม่ท่านก็สั่งรื้อใหม่ ตอนหลังเจ้าแก่งมายกมือไหว้เห็นน้ำใจของคนที่ไม่ยอมให้มีภารกิจ เจ้าแก่งพยายามเอาของขวัญแพง ๆ มาให้ก็ถูกขอให้นำกลับไปหมดไม่รับไว้เลย หลังจากการก่อสร้างตึกต่าง ๆ เรียบร้อย เจ้าแก่งมาขอบคุณที่อาจารย์ไม่เคยไปเรียกร้องอะไร ไม่เคยยอมรับอะไรจากผู้รับเหมาซึ่ง

ได้กำไรพอสมควรจากการก่อสร้างหลายร้อยล้าน ทุกอย่างโปร่งใส ทางกระทรวงฯ ส่งคณะมาตรวจเรื่องการเงินอย่างละเอียด ก็ปรากฏว่าไม่มีการบกพร่องยกยกติดตามธรรมเนียมการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ เมื่ออาจารย์ถูกย้ายไปทางกระทรวงศึกษาธิการส่ง ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ มาเป็นรองอธิการบดีคนใหม่ แทนอาจารย์อึ้ง ท่านเคยเป็นอาจารย์ข้าพเจ้าเมื่อเรียนอยู่ที่คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านเป็นปูชนียบุคคลอีกท่านหนึ่งที่ข้าพเจ้ารักและเคารพ วันหนึ่งเมื่อข้าพเจ้าได้พบกับท่านในการร่วมรับประทานอาหารกับพวกศิษย์ของท่าน ท่านกล่าวชมอาจารย์อึ้งให้ข้าพเจ้าชื่นใจว่า “ฉันไปอยู่ที่บางแสนเห็นมีแต่คนรักอาจารย์อึ้ง ไม่เหมือนที่ฉันเคยได้ฟังจากคนในกระทรวงบางกลุ่ม ฉันตรวจดูหมดเรื่องการก่อสร้างการเงิน ระบบต่าง ๆ ก็เรียบริ้อยดีไม่เห็น

มีปัญหาอะไร” มาบัดนี้ตัวละครที่มิชอบพบาทต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับอาจารย์ธำรงก็ได้ล้มหายตายจากไปตามกาลเวลา คนระดับอธิบดีที่เคยทำตัวเป็นเจ้านายวางมาดพ้อออกจากราชการแก่ตัวลงก็กลับมาตีเป็นเพื่อนฝูงมาเยี่ยมอาจารย์สมัยที่เป็นผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ยูเนสโก อาจารย์ธำรงอยู่มาอย่างแข็งแรงอายุยืนถึง ๙๒ ปี ถึงได้จากไป และท่านก็ได้เอื้อยให้แก่นคนที่ทำให้ท่านต้องเผชิญความทุกข์ ความผิดหวังทุกคนเมื่อเจ้านายท่านเจ็บหนักอยู่ที่บ้านเราสองคนก็ไปกราบเยี่ยมท่าน ส่วนภรรยาท่านก็อยู่ในสภาพหลงลืมเพราะโรคอัลไซเมอร์และโรคชรา เมื่อเห็นสังขรณ์เช่นนี้เราก็ได้แต่นึกปลงว่าชีวิตก็แค่นี้เอง ในที่สุดทุกคนก็จะถึงจุดจบตามธรรมชาติ ดังนั้นเราจะต้องตั้งใจที่จะมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ไม่ทำร้ายจิตใจกัน ไม่ผูกใจเจ็บ ไม่คิดแค้นชีวิตที่ดูเหมือนจะมีดีมันธแต่เวลาผ่านไปก็สว่างไสวถ้าใจยังสู้ และมีความหวัง เราจะต้องหาวิธีการรักษาใจให้สงบนิ่งให้ได้ท่ามกลางกระแสอันเชี่ยวกรากของวังวนในมุมอับของชีวิตในช่วงทุกข์ แล้วเรื่องร้ายจะค่อย ๆ คลี่คลายไปเองเพราะชีวิตของมนุษย์ถูกกำหนดให้มีสุขมีทุกข์คละเคล้ากันไปดังนี้แล

ในยามวัยชรา หลังจากเกษียณจากองค์การยูเนสโกที่อาจารย์ลาออกจากราชการไปทำงานอย่างมีความสุขในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จนกระทั่งอายุ ๖๔ ปี ท่ามกลางนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญนานาชาติได้เดินทางไปทำงานพัฒนาการศึกษาในประเทศต่าง ๆ และได้เงินตอบแทนสูงพร้อมบ้านญาติลอดซีฟ ซึ่งตกทอดถึงภรรยาตลอดชีพด้วย เป็นการจบชีวิตการทำงานที่พึงพอใจ จากนั้นมาอาจารย์ธำรงดำรงชีวิตอย่างสุขสงบ พักผ่อนอยู่กับบ้านไม่ชอบไปไหน ฟังเพลง ร้องเพลง ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ เขียนบทความชอบไปสังสรรค์กินเลี้ยงกับเพื่อนเดือนละหน จนเพื่อนตายจากไปที่ละคน อาจารย์อยู่กับครอบครัวคือภรรยาและลูกสาวที่บ้านเอี่ยมซึ่งรายรอบด้วยต้นไม้ ดอกไม้ สระบัว สวนสวย บ้านนี้เป็นบ้านหลังแรกที่สร้างขึ้นเมื่อย้ายมาจากบางแสน พวกเราก็ออยู่ที่นี้อย่างมีความสุขมาเป็นเวลา ๕๖ ปีแล้ว สนามหน้าบ้านปลูกต้นมะพร้าวไว้เพื่อเป็นสิริมงคลให้หนักถึงบางแสน แม้อาจารย์จากไปเป็นเวลา ๘ ปีแล้ว แต่พวกเราก็ขอต้อนรับชาวบางแสนด้วยความยินดี เพราะตระหนักว่าจิตวิญญาณของอาจารย์ผูกพันกับบางแสนอย่างไม่มีวันคลาย

ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี

ผมเคยได้ยินชื่อเสียงของ ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี ว่าเป็นนักการศึกษาที่มีความสามารถมากที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทยมาเป็นเวลาช้านานแล้ว และโดยที่ผมเป็นคนเมืองชลบุรี ศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่โรงเรียนประจำจังหวัดชลบุรี ชลราษฎรอำรุง และเคยไปเที่ยวเล่นขี่ม้าและตกม้าในบริเวณสวนมะพร้าวใกล้หาดบางแสน ซึ่งต่อมาเป็นสถานที่ที่ ดร.อารง เป็นผู้บุกเบิกจัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนขึ้นในบริเวณสวนมะพร้าวแห่งเดียวกันนั้น นับว่าเป็นการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ทำให้ชาวชลบุรี รวมทั้งตัวผมเองมีความภาคภูมิใจและความภูมิใจนั้นได้เพิ่มทวีขึ้น เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน และในที่สุดก็ได้ยกฐานะอีกครั้งหนึ่งเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยของภาคตะวันออก

จะเป็นด้วยโชคชะตาหรือสิ่งที่เราเคยทำร่วมกันมาในกาลก่อนก็ไม่ทราบ นอกจากจะมีประวัติเกี่ยวข้องกับสวนมะพร้าวที่หาดบางแสนร่วมกันแล้ว เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่งตั้งให้ผม (ซึ่งในตอนนั้นดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในสมัยรัฐบาล อานันท์ ปันยารชุน) เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยบูรพาคนแรก ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี ได้กรุณารับตำแหน่งอุปนายก สภามหาวิทยาลัยบูรพาคนแรก และได้ร่วมงานพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพากันอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด

นับว่าเป็นโชคดีของผมอย่างยิ่งที่มีอุปนายกที่มีความรู้ความเข้าใจความเป็นมาในอดีต และมีลูกศิษย์ลูกหาที่ให้ความเคารพนับถือท่านเป็นอย่างมาก ทำให้การบริหารงานของสภามหาวิทยาลัยบูรพาชุดแรก สามารถดำเนินไปได้ด้วยความราบรื่น

ในช่วงที่เราร่วมกันบริหารงานในสภามหาวิทยาลัยบูรพานั้น ถือเป็นการเริ่มศักราชใหม่ของมหาวิทยาลัยบูรพา นับตั้งแต่การแก้ปัญหาที่ดินของวิทยาลัย ซึ่งในขณะนั้นมีข้อจำกัดมากและมีพื้นที่ไม่ติดต่อกัน ทำให้ไม่สามารถใช้พื้นที่ได้เต็มที่เราก็จัดทางงบประมาณซื้อที่ดินให้ต่อเนื่องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมกว้างขวางขึ้นอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนั้นเพื่อให้มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา

พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก มีโรงงานอุตสาหกรรมและกิจการทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในบริเวณใกล้เคียงมากมาย จึงได้มีการจัดสร้างอาคารขนาดใหญ่เพื่อเป็นที่ตั้งของ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และวางพื้นฐานเพื่อจัดตั้งคณะบริหารธุรกิจและการโรงแรม

แต่ในขณะเดียวกันสภามหาวิทยาลัยชุดแรก ก็ไม่เน้นเฉพาะทางด้าน อุตสาหกรรมและธุรกิจเท่านั้น ยังให้ความสำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเริ่ม โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์และภาษาต่างประเทศไว้ด้วย

นอกจากนั้น ได้คำนึงถึงความสำคัญของการที่จะดึงดูดให้อาจารย์ดี ๆ สนใจ ที่จะย้ายมาสอนนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา จึงได้จัดหางบประมาณสร้าง อาคารสูงเป็นหอพักมาตรฐานชั้นดีสำหรับอาจารย์ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เป็นจำนวนสามหลังด้วยกันและได้จัดหางบประมาณสร้างอาคารและปรับปรุง โรงเรียนสาธิตพิบูลย์บำรุง มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้ลูกของอาจารย์มีสถานที่เรียน ที่มีมาตรฐานสูงทัดเทียมโรงเรียนมาตรฐานชั้นดีในกรุงเทพฯ

ศาสตราจารย์ ดร. อารัง บัวศรี นอกจากจะเป็นกำลังสำคัญในสภามหาวิทยาลัยบูรพาแล้ว ยังได้ดูแลเอาใจใส่ ให้ความห่วงใยสถาบันมาตั้งแต่ต้นและเป็นเวลายาวนานกว่าบุคคลอื่นใด

จากคุณงามความดีของท่านที่มีต่อสถาบันและลูกศิษย์ คณะลูกศิษย์จึงได้ระลึกถึงพระคุณของท่านโดยร่วมกันก่อตั้งมูลนิธิ ศาสตราจารย์ ดร. อารัง บัวศรี ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และมูลนิธิได้มอบทุนการศึกษาให้แก่ นิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นประจำทุกปี โดยมีพิธีมอบทุนการศึกษาในวันสถาปนามหาวิทยาลัยบูรพา คือ วันที่ ๘ กรกฎาคม และในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยบูรพาได้กำหนดให้วันที่ ๑๑ ตุลาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของท่านเป็น “วันอารัง บัวศรี” เพื่อระลึกถึงพระคุณของท่าน

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยบูรพาได้ก่อสร้างอาคารหอประชุมมหาวิทยาลัย จึงได้ขอใช้นามของท่านเพื่อเป็นชื่ออาคารหอประชุมดังกล่าว คือ “หอประชุม อารัง บัวศรี” เพื่อเป็นเกียรติแก่มหาวิทยาลัยและความภูมิใจของชาวบูรพาตลอดไป

เสนาะ อุณากร

(ดร.เสนาะ อุณากร)

อดีตนายกสภามหาวิทยาลัยบูรพา

ครุสตุติ
ศาสตราจารย์ ดร. ชำรง บัวศรี

พรชาติวางวาย มลาขสิ้นทั้งฉินทรี
สถิตท้าวแต่ชั่วดี ประดับไว้ไพโลกา

ศาสตราจารย์ ดร. อารัง บัวศรี ได้วางรากฐานของความเป็นวิทยาลัยวิชาการการศึกษาบางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน และที่สุดคือ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปัจจุบันมาตั้งแต่ต้น จนกลายเป็นสถาบันอันยิ่งใหญ่มีความสำคัญในการผลิตกำลังคนออกไปเป็นพลเมืองดีของชาติบ้านเมือง บำเพ็ญสาธารณประโยชน์มากมายหลายสาขาหลายหน่วยงาน ปรากฏเป็นที่แพร่หลายและรับรู้ในปัจจุบัน

ท่ามกลางความสัมฤทธิ์ผลเหล่านี้ ท่านอาจารย์ได้ตรากตรำ บากบั่นสรรสร้างมาด้วยความอดทน มุ่งมั่น ต่อเนื่องจากการบริหารท่ามกลางความขาดแคลน แร้นแค้นของทรัพยากรการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน อาคาร สถานที่ต่าง ๆ แต่ด้วยความรักความอดสาหัส มุขมานะ บากบั่น แน่วแน่ ประเทภักดีไม่ปล่อยของท่าน จึงทำให้สถาบันแห่งนี้เจริญรุดหน้า อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ท่านอาจารย์ ดร. อารัง บัวศรี เป็นผู้วางรากฐานและวัฒนธรรมอันดีงามให้แก่บุคลากรของสถาบันแห่งนี้มาอย่างมั่นคง แม้ว่าในระยะหลังนับสิบ ๆ ปี ที่ท่านได้รับความยุติธรรมต้องถูกย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ในที่อื่น แต่วัฒนธรรมที่ท่านได้ปลูกฝังไว้ได้สืบทอดถ่ายทอด รุ่นต่อรุ่น ปีต่อปี ต่อเนื่องจนกลายเป็นคุณสมบัติที่มีความเด่นในคุณลักษณะพิเศษของนิสิตทุกคน ที่ยึดมั่นใน

ความกล้าหาญอย่างมีคุณธรรมตามสี่ประจำของมหาวิทยาลัย คือ สี่เทา หมายถึง สมอง หมายถึง ปัญญา เฉลียวฉลาด รอบรู้ คู่กับสี่ทอง หมายถึง คุณค่า คุณธรรม

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาแล้วที่ท่านอาจารย์ ดร. อารัง บัวศรี พยายามและแสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่า เราจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งของชาติ มิใช่เป็นวิทยาเขตหนึ่งดังเช่นที่เป็นอยู่เสียงของท่านก้องอยู่ในหูและความทรงจำของนิสิตทุกคน จุดประกายเป็นแรงกระตุ้นให้ครูอาจารย์ นิสิต ต่างมีจิตมุ่งมั่น ไขความพยายามทุกรูปแบบ ผลักดัน เปลี่ยนแปลง จนในที่สุดก็กลายเป็นมหาวิทยาลัยบูรพาอย่างทุกวันนี้

มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รำลึกถึงความเสียสละ ความมุ่งมั่น บากบั่น ตั้งใจจริงของท่าน จึงได้ยกย่องและยอมรับว่าวันที่ ๑๑ ตุลาคม ของทุก ๆ ปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของท่าน เป็นวัน “อารัง บัวศรี” ให้คนรุ่นหลังได้รำลึกถึงไปอีกนานแสนนาน

ท่านอาจารย์ครับ ผมตอบแทนนิสิตที่เป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ทุก ๆ คนได้ว่า ชีวิตที่ประสบความสำเร็จ ก้าวหน้า มีชื่อ มีเสียง อยู่จนทุกวันนี้ เป็นเพราะอาจารย์ได้วางรากฐานหรือที่เรียกว่าต้นทุนชีวิตไว้อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการทางความคิด วิถีคิด อย่างมีคุณธรรม และจริยธรรม “อาจารย์ครับ อาจารย์คือต้นแบบชีวิตของพวกเราครับ”

รศ.เชาวน์ มณีวงษ์

อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา คนที่ ๑
อดีตสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดชลบุรี

ศาสตราจารย์ ดร. ชำรง บัวศรี

กับการพัฒนาวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน

ความคิดในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ดังจะเห็นได้จากคำแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการข้อ ๓ ความว่า

“จะปรับปรุงอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและปริมาณยิ่งขึ้น โดยจัดเพิ่มแผนกวิชาขึ้นตามความจำเป็น กับจะได้จัดตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคตามลำดับ”

เมื่อมีพระราชบัญญัติ วิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๗ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ในมาตรา ๕ กำหนดไว้ว่า

“ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถานการศึกษาและการวิจัยในวิชาการศึกษาและวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยมุ่งหมายจะส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา”

ในสมัยพลเอก มังกร พรหมโยธี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีส่วนสำคัญผลักดันให้เกิดวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน หรือ วศ. บางแสน ทั้งนี้ผู้ที่ลงภาคสนาม กำกับดูแลการออกแบบและแผนผังในเบื้องต้น คือ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี รองอธิการท่านแรกของวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน อาจารย์เป็นผู้บุกเบิกผู้วางรากฐานและผู้พัฒนา วศ. บางแสน อย่างแท้จริง

วศ. บางแสน ในวาระเริ่มแรก นับว่าไม่มีอะไรในมิติทางกายภาพ แต่ วศ. บางแสน โดยการนำของครูอ่างสอนให้เรามีสติ มีปัญญาและมี AQ (ความสามารถเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค)

อาจารย์ ดร. อ่าง เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง อาจารย์กล้าที่จะนำการเปลี่ยนแปลง อาจารย์ไม่ได้มีชีวิตเพื่อตนเอง หากมีชีวิตเพื่อคนอื่น อาจารย์เป็นผู้คลั่งใจคนอื่นทั้งอาจารย์และลูกศิษย์ อาจารย์มีความสามารถในการจัดการกับความเสี่ยง ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี เป็นครู เป็นผู้นำในการพัฒนาให้ วศ. บางแสน มีความรุ่งเรืองและรุ่งโรจน์

ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์

ราชบัณฑิต

ศิษย์เก่า วศ. บางแสน รุ่นที่ ๒

คำประกาศเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี

ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการศึกษาของชาติและต่อมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากท่านเป็นผู้มีส่วนร่วมในการริเริ่มบุกเบิกก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน หรือมหาวิทยาลัยบูรพาแห่งนี้ ซึ่งถือเป็นประวัติศาสตร์การศึกษาที่สำคัญส่วนหนึ่งของชาติ กล่าวคือ วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนในขณะนั้น นับเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศ ที่ตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร จึงกล่าวได้ว่าท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้แก่เยาวชนในส่วนภูมิภาค

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๙๘ จวบจนปัจจุบัน สถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้มีวิวัฒนาการและความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและมั่นคงมาโดยลำดับ จนเป็นมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีมาตรฐาน การจัดการศึกษาเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับสากล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความสำเร็จทั้งหลายของมหาวิทยาลัยบูรพาในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากความทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาของ ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี

ศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี ได้สร้างจิตวิญญาณและวางรากฐานอันเป็นอัตลักษณ์ต้นแบบของบัณฑิตแห่งสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ด้วยการวางต้นทุนชีวิตให้แก่บัณฑิตนักศึกษาทุกคนให้มีความมานะ อดทน หนักเอาเบาสู้อาสา งาน ท่านเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงที่กล้าตัดสินใจ วางระบบการบริหารจัดการในแนววิถีแห่งประชาธิปไตยมาใช้เป็นต้นแบบ จนสามารถเปลี่ยนทัศนคติและวิถีชีวิตของนิสิต โดยเฉพาะรุ่นที่ ๑ ถึงรุ่นที่ ๔ ได้อย่างสมบูรณ์และสืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น ด้วยมิติของการคิดอย่างกล้าหาญ

อิสระ เสรี และมีคุณธรรม จริยธรรม จึงทำให้เป็นบัณฑิตที่ประกอบด้วยความรู้ คู่คุณธรรม โดยใช้สี่เทา - ทอง เพื่อแทนความหมายของความรู้และคุณธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้

ด้วยคุณูปการของ ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี ที่มีต่อวงการศึกษาคือเป็นอเนกอนันต์ มหาวิทยาลัยบูรพาจึงได้กำหนดให้วันที่ ๑๑ ตุลาคม ของทุกปีเป็น “วันอ่าง บัวศรี” โดยถือตามวันเกิดของท่าน เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณและระลึกถึงคุณงามความดีที่ท่านมีแก่มหาวิทยาลัยบูรพาตลอดไป

โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์สมพล พงศ์ไทย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา
เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
ณ หอประชุมอ่าง บัวศรี

BUU NEWS

ศูนย์บริการวิชาการ เพื่ออนาคตของแผ่นดิน : Wisdom of the East for Future of the Nation

63rd
ANNIVERSARY
BURAPHA UNIVERSITY

พิธีเปิดงาน “วันศาสตราจารย์ ดร. อารง บัวศรี” พ.ศ. ๒๕๖๑

รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก ธีระกุลพิศุทธิ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา ประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ จำนวน ๙ รูป ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วชิรญา บัวศรี ประธานมูลนิธิฯ รองศาสตราจารย์เขาวิน มณีวงษ์ นิสิตรุ่นแรก และอธิการบดีท่านแรก นางสุนงนาท สุตะบุตร นายกสมาคมศิษย์เก่าคณะผู้บริหารข้าราชการบำนาญ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ปฏิบัติงานร่วมทำบุญเลี้ยงพระเนื่องในวันศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีพิธีมอบทุนการศึกษา มูลนิธิศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี ให้แก่นิสิตที่มีผลการเรียนดี มีความประพฤติเรียบร้อย และขาดแคลนทุนทรัพย์ จำนวน ๕ คน คนละ ๑๐,๐๐๐ บาท

จากนั้นได้วางพวงมาลัยสักการะรูปปั้นประติมากรรม โดยมีคณะนักร้องประสานเสียง MUPA Chorus โดยคณะดนตรีและการแสดง ทั้งนี้ เพื่อแสดงความระลึกถึงคุณงามความดีของ ศาสตราจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี รองอธิการบดีท่านแรก ที่บุกเบิก วางรากฐานพัฒนา สถาบันแห่งนี้ไว้อย่างมั่นคง ท่านเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่กล้าตัดสินใจ วางระบบการบริหารจัดการ พัฒนาบุคคล อบรมสั่งสอนนิสิต ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเสียสละ อดทน ท่านมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองว่าสถาบันแห่งนี้ต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเจริญในระดับสากล

กตัญญูตา

บรรพชาจารย์

มูลนิธิบรรพชาจารย์
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ๒

เทิดธำรง

ความโศกเศร้าที่มีให้ไทยทั้งชาติ

สถาบันสอนชั้นปริญญา

เปลี่ยนระบบประสบการณ์สถานที่

ทั้งผู้สอนผู้เรียนปรับเปลี่ยนตน

ร่วมพลังตั้งแถวสู่แนวใหม่

จาก วศ. บางแสน ปักแกนลง

จากเดี่ยวโดดโลดลิ่วทิวมะพร้าว

งานที่ทำสัมฤทธิ์...แต่อนิจจา

ศิษย์เหมือนลูกปลุกฝังทั้งชีวิต

ยึดความดีมีมันนิรันดร

ศิษย์กราบลงตรงนี้...สรีระ

น้ำตาหลังพรุ่งมานูชาครู

กลับสนิทนิพนธ์จันทร์พันพักผูก

หลับ ณ ห่วงสรวงสถานพิมานแมน

สร้างโอกาสทางด้านการศึกษา

ขยายมาบางแสนสู่แดนชล

เปลี่ยนวิธีการจัดการวัดผล

มีชุมชนผู้นำนามธำรง

ส่งเสริมให้บรรลุดุประสงค์

จนยืนยงอย่างสู้บูรพา

กลับแกร่งกร้าวขยายหลายสาขา

กาลเวลาล่วงเลยไม่เคยยั้ง

มอบความคิดความรู้เป็นครูสอน

ประดุกพรแสงประเสริฐศิษย์เชิดชู

คารวะด้วยรักสลักอยู่

ศิษย์ทุกผู้จะยึดประพจน์แทน

กลางใจลูกหนุ่มสาวชาวบางแสน

สู้ดินแดนสุขสงบทุกภพเทอญ

ด้วยรักจากใจศิษย์
วันเนา (บูรณธรรม) ยูเด็น

พฤษภกาสร
โททนต์เส่งคง
พรชาติวางวาย
สถิตทั่วแต่ชั่วดี

อীগุญชรอันปลดปลง
สำคัญหมายไพกายมี
มลายสิ้นทั้งฉินทรีย์
ประดับไว้ไพโลกา

พระนิพนธ์

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส